

Concept: De gemechaniseerde speeltuin

Deel 1: Omgevingsverkenning

Ik kom zelf uit een agrarisch gebied in de achterhoek grenzend aan overijssel, waar ook veel agrotourisme plaatsvindt. Zo is er voor allerlei doelgroepen veel te doen in en rond agrarische gebieden. Natuurlijk zijn hier in de omgeving de (inmiddels) standaard agrotouristische voorzieningen te vinden als bijvoorbeeld boerengolf, koeknuffelen, kanoverhuur en minicampings bij de boer. Maar graag zou ik hier ook enkele andere dingen noemen die in mijn omgeving te doen zijn op agrotouristisch gebied of daar raakvlakken mee hebben. Hier zitten dus ook zaken bij die niet direct agrotouristisch te noemen zijn, maar daar wel toe zouden kunnen leiden of als inspiratie daartoe kunnen dienen.

Zo zijn er in de directe nabijheid van mijn woonomgeving veengebieden te vinden waar boeren bijzondere veesoorten kunnen laten grazen, waarvoor ze subsidie kunnen aanvragen. Door veel van deze gebieden worden fiets- en voetpaden aangelegd. Op deze manier worden deze gebieden nog aantrekkelijker gemaakt voor toeristen en dagjesmensen. Dit werkt dus in twee richtingen positief; het gebied wordt toeristisch aantrekkelijk wat extra inkomsten met zich meebrengt en de boeren die het gebied voorzien van hun vee krijgen ook een financiële ondersteuning. Een bijzondere variant hierop is het zogenaamde gedenkbos; voormalig landbouwgebied wordt opgekocht om er een bos aan te planten. Geïnteresseerden kunnen een zelf te planten boomje aanschaffen, waarmee aan overleden dierbaren of een bijzondere gebeurtenis wordt herinnerd. Ook hier worden dan weer wandel-/fietspaden en rustpunten aangelegd.

Verder worden er in de achterhoek en overijssel veel evenementen en feesten georganiseerd die een directe link met de agrarische activiteit in de regio hebben. Zo is er bijvoorbeeld de jaarlijkse jammarkt in Neede, oogstfeest de Stoppelhaene in Raalte en een boerderijfietsstocht in Borculo. Maar ook evenementen als trekkertrekwedstrijden, combineraces en ploegwedstrijden kunnen de interesse bij het publiek voor agrotourisme vergroten. Ook zou ik graag historische vereniging Oud Noordijk noemen. Dit is een groep mensen die zich inzet om oude agrarische ambachten niet verloren te laten gaan. Zij bezoeken met hun materieel evenementen om de bezoekers te laten zien hoe er vroeger op de boerderij gewerkt werd. Zo zijn ze in het bezit van een oude prikkeldraadmachines en balenpers.

Daarnaast kunnen ook op en rond de boerderij agrotouristische trekpleisters gecreëerd worden, zoals een ijsboerderij waarbij een deel van de boerderij wordt ingericht om ambachtelijk vervaardigd

ijs te verkopen. Recent las ik een artikel over een koeientuin (figuur 1). Kort gezegd is het een koeienstal die zo is ingericht dat mensen er door heen kunnen lopen en recreëren. De koeien lopen op een speciale ondergrond en worden omgeven door bomen wat de vriendelijke, recreatieve sfeer verhoogt.

Figuur 1. Koeientuin (bron: InnovatieNetwerk)

Deel 2: Concept

Het idee dat ik bedacht heb is specifiek bedoeld voor de doelgroep kinderen. Ik heb het gevoel dat deze groep niet volledig aan zijn trekken komt bij de huidige vormen van agrotourisme, behalve de standaard speeltuintjes bij minicampings en ijsboerderijen. Dat betekent dat deze doelgroep veel groeipotentie heeft in de agrotouristische sector. Door voor deze doelgroep een aantrekkelijke activiteit in boerengebied te verschaffen, raken ze geïnteresseerd in de agrarische sector en alles wat daarmee samenhangt, wat wellicht het verdwijnen van boerenbedrijven in de toekomst vertraagt.

De industrialisering en mechanisatie van de landbouwsector is het hoofdonderwerp van mijn concept. Elk modern boerenbedrijf is voor een groot deel gemechaniseerd, meerdere machines en landbouwvoertuigen zorgen ervoor dat er meer en efficiënter geproduceerd kan worden. Iedereen kent wel de grote tractorcombinaties met allerlei materieel, combines en landbewerkingsmachines. Kortom, mechanisatie is niet meer weg te denken uit de huidige agrarische sector.

Mijn idee maakt gebruik van afgedankte landbouwvoertuigen en –machines om te gebruiken als speeltoestellen voor kinderen. Zo kan er een grote speeltuin gecreëerd worden met allerlei speeltoestellen die hun leven begonnen zijn als landbouwvoertuig.

Zo kan er gedacht worden aan een opengewerkte combine waar kinderen doorheen kunnen lopen en op kunnen klauteren. Daarbij zouden er ook features kunnen worden toegevoegd die de kinderen spelenderwijs leren hoe zo'n combine nou eigenlijk werkt. Dat er bijvoorbeeld graan ingevoerd kan worden dat vervolgens verschillende stadia doorloopt die het in een combine ook zal doorlopen. Daarbij is het de bedoeling dat de slagmolens en dergelijke worden aangedreven door de kinderen zelf.

Zo zijn er allerlei attracties te bedenken met afgedankt materiaal, waarbij gebruik gemaakt zou kunnen worden van de originele functie van het materieel. Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan een waterattractie vervaardigd van een hooischudmachine, waarbij de harken omgevormd worden tot waterraderen.

Nog enkele ideeën zijn bijvoorbeeld een opengewerkte silagewagen waarin een springkussen kan worden gemonteerd of een aardappelrooier die dienst doet als glijbaan.

Wat ik uit eigen ervaring ken is dat kinderen al vroeg geïnteresseerd raken in tractoren en landbouwvoertuigen. Elk jongetje heeft wel een speelgoedtractortje tussen z'n speelgoed staan en vindt het leuk om naar maishakselaren te kijken. Een dergelijk speeltuin zal dan ook meteen aanslaan bij de doelgroep is mijn verwachting.

Het financiële gewin voor de boer bestaat uit horeca bij de speeltuin (bijvoorbeeld een ijskraampje of ranjabar) en eventueel een entreprijs. In potentie zou een dergelijke speeltuin even winstgevend kunnen zijn als een conventionele speeltuin. Veel boeren hebben zelf nog wel wat afgedankt materieel staan waarmee met de speeltuin begonnen kan worden, dit hoeft dan niet direct voor grote extra kosten te zorgen. Echter, als grote machines veel ombouw vereisen en aan de veiligheidseisen moeten voldoen zal dit mogelijk een grote kostenpost kunnen opleveren. Daarnaast zal er ook onderhoud vereist zijn zoals periodiek lakken en smeren.

Voordelen van dit concept:

Afgedankt materieel krijgt een nieuw leven
Ook kinderen krijgen nu een agrotouristische attractie
Kinderen raken geïnteresseerd in de agrarische sector
Financieel gewin door horeca en entree

Nadelen van dit concept:

veiligheidseisen voor speeltoestellen zijn erg streng
extra kosten door ombouw en onderhoud